

МИНИСТЕРСТВО ТРАНСПОРТА И СВЯЗИ УКРАИНЫ

**ГОСУДАРСТВЕННАЯ АДМИНИСТРАЦИЯ
ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНОГО ТРАНСПОРТА УКРАИНЫ
(УКРЗАЛИЗНЬЦЯ)**

**ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ЭКОНОМИКО-
ТЕХНОЛОГИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ ТРАНСПОРТА
(ГЭТУТ)**

**НАУЧНО-ТЕХНИЧЕСКОЕ ОБЩЕСТВО
ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНИКОВ УКРАИНЫ**

МАТЕРИАЛЫ
Третьей Международной
научно-практической конференции
«ПРОБЛЕМЫ ЭКОНОМИКИ И
УПРАВЛЕНИЯ НА
ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНОМ
ТРАНСПОРТЕ»

—

ЭКУЖТ 2008
23-27 июня 2008 года, г. Судак

КИЕВ – 2008

УДК 656:62

Рекомендовано к печати Ученым советом
Государственного экономико-технологического университета транспорта
(протокол № 10 от 29.05.2008 г.)

Проблемы экономики и управления на железнодорожном транспорте: Материалы Третьей
Международной научно-практической конференции. – К.: ГЭТУТ, 2008.– 471 с.

ISBN 978-966-2197-06-8

Издание содержит материалы Третьей Международной научно-практической конференции «Проблемы экономики и управления на железнодорожном транспорте». Изложенные материалы содержат постановку задач и их решения в научной и практической сфере экономики и управления на железнодорожном транспорте. Основной темой данного издания есть реформирование и развитие железнодорожного транспорта. Авторами тезисов являются ученые, специалисты-практики, аспиранты, представители государственных и коммерческих структур.

Для научных работников, преподавателей, аспирантов, студентов и специалистов транспортной отрасли.

Редакционная коллегия:

Бакаев О.О. – д-р экон. наук, проф., академик Национальной академии наук Украины, засл. деятель науки и техники Украины, академик Транспортной академии Украины, заместитель директора Международного научно-учебного Центра информационных технологий и систем Национальной академии наук Украины и Министерства образования и науки Украины;

Гурнак В.М. – д-р экон. наук, профессор кафедры „Экономика предприятий транспорта” Государственного экономико-технологического университета транспорта (заместитель главного редактора);

Дёмин Ю.В. – д-р техн. наук, проф., академик Транспортной академии Украины, научный руководитель Отраслевой научно-исследовательской лаборатории перспективного подвижного состава и специальной техники (заместитель главного редактора);

Джус Ю.Н. – канд. экон. наук, заместитель генерального директора Государственной администрации железнодорожного транспорта Украины (заместитель главного редактора);

Духно Н.А. – д-р юрид. наук, проф., директор Юридического института Московского государственного университета путей сообщения;

Зубко А.П. – канд. техн. наук, начальник Главного управления развития и технической политики Государственной администрации железнодорожного транспорта Украины (заместитель главного редактора);

Кельрих М.Б. – д-р техн. наук, проф., член-кор. Транспортной академии Украины, заведующий кафедрой „Вагоны” Государственного экономико-технологического университета транспорта;

Макаренко М.В. – д-р экон. наук, проф., академик Транспортной академии Украины, директор Департамента железнодорожного транспорта Министерства транспорта и связи Украины;

Мироненко В.К. – д-р техн. наук, проф., академик Транспортной академии Украины, проректор по научной работе Государственного экономико-технологического университета транспорта, директор научно-исследовательского института проблем развития транспорта;

Пилипчук О.Я. – д-р биол. наук, проф., академик Международной академии безопасности жизнедеятельности, заведующий кафедрой «Экология и безопасность жизнедеятельности» Государственного экономико-технологического университета транспорта;

Пичкур Т.В. – канд. истор. наук, доцент, академик Международной академии безопасности жизнедеятельности, заместитель директора научно-исследовательского института проблем развития транспорта Государственного экономико-технологического университета транспорта;

Родионов И.В. – начальник финансово-экономического отдела Департамента железнодорожного транспорта Министерства транспорта и связи Украины;

Семчик В.И. – д-р юрид. наук, проф., академик Академии правовых наук Украины, член-кор. Национальной академии наук Украины, заведующий отделом Института государства и права им. В.М.Корецкого Национальной академии наук Украины (заместитель главного редактора);

Стасюк А.И. – д-р техн. наук, проф., заведующий кафедрой „Информационные системы и технологии” Государственного экономико-технологического университета транспорта;

Сыч Е.Н. – д-р экон. наук, проф., академик Транспортной академии Украины, первый проректор, заведующий кафедрой „Экономика предприятий транспорта” Государственного экономико-технологического университета транспорта (главный редактор);

Цветов Ю.М. – д-р экон. наук, проф., академик Транспортной академии Украины, директор Научного центра исследований экономических транспортных проблем, заведующий кафедрой «Учет и аудит» Государственного экономико-технологического университета транспорта.

Печатается в редакции авторов на языке оригинала.

Все торговые марки, названные или изображенные в издании, принадлежат их собственникам.

ISBN 978-966-2197-06-8

© Государственная администрация железнодорожного транспорта Украины, 2008

© Государственный экономико-технологический университет транспорта, 2008

Омельченко Т. М.

Українська державна академія залізничного транспорту

СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ЗАЛІЗНИЧНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ У РОЗРІЗІ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Транспорт – одна з найважливіших галузей національної економіки, ефективне функціонування якого є необхідною умовою стабілізації економіки, розвитку зовнішньоторговельної діяльності, задоволення потреб населення і суспільного виробництва у перевезеннях, захисту економічних інтересів України.

Інноваційний розвиток транспортної галузі країни в контексті нової моделі розвитку повинен забезпечити створення фундаментальної інноваційної бази для утвердження України як високо розвинутої транспортної і транзитної держави з конкурентоспроможним залізничним транспортом, здатною на рівноправну інтеграцію в європейський та світовий транспортний процес.

На сучасному етапі розвитку залізничної галузі мають місце як стримуючі, так і стимулюючі фактори розвитку. Стримуючими факторами розвитку залізничної галузі залишаються техніко-технологічна відсталість, невпорядкованість інвестиційно-інноваційних процесів та недостатній рівень послуг, що надає галузь. Стимулюючими факторами є: життєва необхідність у населення та зростання попиту на послуги, що надає залізничний транспорт, в країні і світі.

Оцінюючи сучасний стан залізничної галузі, важливо визначити слабкі та сильні сторони розвитку, що є передумовою побудови нової інвестиційно-інноваційної стратегії, та можливі ризики, а саме: зменшення обсягу попиту на транспортні послуги; значний вплив транспортної політики держав, що здійснюють транзит товарів територією України; введення обмежень дії норм Закону України “Про джерела фінансування дорожнього господарства України”.

Визначальною умовою розвитку залізничної галузі є цілеспрямована інвестиційна діяльність. Через низьку інвестиційну активність іноземних компаній, нерівномірний розподіл інвестиційних надходжень і високий рівень потреби у залученні капіталу, особливої актуальності набуває питання визначення пріоритетів інвестиційної діяльності та вибору її найефективніших напрямів. Через недостатність власних коштів прогресує тенденція фізичного зносу основних фондів і, в першу чергу, рухомого складу. Майже 45 % рухомого складу відпрацювали нормативний термін експлуатації. Поповнення новими вагонами, через брак необхідних коштів значно відстає від темпів виключення вагонів та росту обсягів перевезень. Необхідні додаткові інвестиції для можливості оновлення парку пасажирських вагонів.

При щорічній потребі на оновлення рухомого складу в обсязі 7 млрд грн. фактично вкладається близько 2 млрд грн. власних коштів, що становить лише третину від потреби. Однак бюджетні кошти на придбання пасажирських вагонів протягом останніх років не виділялись. За даними Держкомстату України, дефіцит пасажирських вагонів становить понад 3 тис. одиниць, отже потреба у бюджетному фінансуванні для придбання пасажирських вагонів становить понад 500 млн грн.

Не сприяє вирішенню проблем і державна тарифно-цінова політика. На сьогоднішній день рівень вітчизняних залізничних тарифів на перевезення залишається

найнижчим у Європі. Пасажирські перевезення для залізниць є збитковими. Отже, необхідно підвищити тарифи на внутрішньодержавні та на приміські перевезення.

До основних напрямів щодо вкладення інвестицій, в першу чергу, слід віднести:

- оновлення рухомого складу залізничного транспорту;
- впровадження нових технологій, спрямованих на забезпечення конкурентоспроможності на ринку транспортних послуг;
- вдосконалення нормативно-правової бази транспорту у сфері інноваційної діяльності.

Отже, економічне зростання залізничної галузі і країни в цілому абсолютно неможливе без розв'язання проблеми збільшення обсягу інвестицій – від створення сприятливого інвестиційного клімату до вибору пріоритетних напрямків інвестування.

УДК 656

Паткевич Н. О.

Державний економіко-технологічний університет транспорту

РОЗВИТОК ЛІЗИНГУ НА ЗАЛІЗНИЧНОМУ ТРАНСПОРТІ УКРАЇНИ

Изношенность основных фондов на железнодорожном транспорте достигает критических пределов, именно поэтому появление на нашем рынке услуги лизинга поможет решить проблему обновления и модернизации железнодорожных вагонов и локомотивов.

На сьогоднішній день ринок залізничного лізингу не є достатньо розвинутим. Можливо, що поштовхом для його розвитку буде реформування галузі. Зокрема, російський досвід свідчить, що обсяги лізингових операцій після створення акціонерної компанії різко збільшилися.

Цікаво, що на цей процес вплинули зміни у законодавстві, які, зокрема, дозволили суттєво збільшити норми та зменшити терміни амортизації на залізничну техніку та обладнання. Позитивним для розвитку лізингу також було значне покращення ситуації в країні з умовами кредитування інвестиційних проектів. Зокрема, у лізингових компаній з'явилась можливість фінансувати довгострокові контракти за рахунок банківських кредитів та власних коштів. Враховуючи значний обсяг зношення основних засобів залізничного транспорту, потребу у збільшенні обсягів перевезень, з'явився великий попит зі сторони перевізників, що в кінцевому рахунку збільшило рівень ліквідності залізничного майна, яке передавалося у лізинг. Крім того, стали зрозумілими переваги лізингу порівняно з тривіальними схемами отримання та оновлення основних фондів.

Для розвитку ринку лізингових послуг важливою передумовою є наявність конкуренції. Лізингодателі повинні активно змагатися – хто запропонує клієнтам найбільш сприятливі умови фінансування лізингового проекту, що зрештою впливає на ціну послуги лізингу. Позитивним фактором для

Заболоцька О.В. ВАЖЛИВИ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ МАЙНОМ ЗАЛІЗНИЧНОЇ ГАЛУЗІ ...	35
Кирик В.Н., Кирик С.В. ТРЕНАЖЕРНЫЕ КОМПЛЕКСЫ С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ ПРАКТИКИ ДЕЛОВЫХ ИГР	37
Компанієць В.В. ЗАЛІЗНИЧНИЙ ТРАНСПОРТ ЯК ТОЧКА ОПОРИ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ У ХХІ ст.	39
Лозова Т.І., Олійник Г.Ю. ОСОБЛИВОСТІ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ОБ'ЄКТАМИ НЕРУХОМОСТІ НА ЗАЛІЗНИЧНОМУ ТРАНСПОРТІ	41
Михальченко О.А. ИСПОЛЬЗОВАНИЕ МЕТОДА РАСХОДНЫХ СТАВОК ДЛЯ ОЦЕНКИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ПОДВИЖНОГО СОСТАВА И ИНФРАСТРУКТУРЫ ВИДОВ ПЕРЕВОЗОК	43
Мищенко Е.А. ЗАРУБЕЖНИЙ ОПЫТ РЕФОРМИРОВАНИЯ ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНОГО ТРАНСПОРТА	45
Омельченко Т.М. СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ЗАЛІЗНИЧНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ У РОЗРІЗІ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	47
Паткевич Н.О. РОЗВИТОК ЛІЗИНГУ НА ЗАЛІЗНИЧНОМУ ТРАНСПОРТІ УКРАЇНИ	48
Пічкур Т.В., Фоміна М.В. ПРИРОДООХОРОННІ АСПЕКТИ РЕФОРМУВАННЯ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ	49
Реброва А.Ю. ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ТРАНСПОРТНИХ ПОСЛУГ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЕКОНОМІКИ	50
Родіонов І.В. РЕФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ СИСТЕМИ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ – ОБЛІКОВІ АСПЕКТИ	51
Сафроненко А.А. ОБОСНОВАНИЕ ПОТРЕБНОСТИ В РЕСУРСАХ ДЛЯ РАБОТЫ ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНОЙ СТАНЦИИ В АСПЕКТЕ СТРУКТУРНОГО СИНТЕЗА	54
Синікова О.М. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ	56
Стасишен М.С. ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ГАЛУЗІ ЕКОНОМІЧНОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	57
Цвєтов М.Ю. РОЗВИТОК КОНКУРЕНЦІЇ ТА ПІДВИЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ГАЛУЗІ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ	59
Цвєтов Ю.М., Цвєтов М.Ю. ВПРОВАДЖЕННЯ СУЧАСНИХ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ТРАНСПОРТІ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЙОГО ІНТЕГРАЦІЇ З ЄВРОПЕЙСЬКОЮ ТА СВІТОВОЮ ТРАНСПОРТНИМИ СИСТЕМАМИ	62
Чеховська М.М. УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ЗАЛІЗНИЧНОЇ ГАЛУЗІ ...	64
